

Hol kommune
Ålmannvegen 8
3576 HOL

Dato: 24.05.2024
Vår ref: 24/02677-2
Deres ref: 2023/5379-13

Uttalelse til høring av kommuneplanens arealdel 2024–2036 for Hol kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 12. april 2024.

DMF er statens fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Om planen

Hol kommune har sendt forslag til kommuneplanens arealdel 2024-2036 ut på høring og offentlig ettersyn. Kommunedelplan for Geilo er innarbeidet i arealplanen for hele kommunen. Arealplanen skal følge opp kommuneplanens samfunnsdel, arealstrategier og føringene i vedtatt planprogram.

Uttalelse fra DMF

Vi viser til vår uttalelse til oppstart av planarbeid for revisjon av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Geilo datert 11. mars 2022. Der ga vi innspill og informasjon om nasjonale forventninger, mineralressurser som ikke-fornybare ressurser, bruk av overskuddsmasser, klima og -miljøperspektiv og ivaretagelse av masseuttak gjennom plankart og bestemmelser.

Konsekvensutredning

Til oppstart ga vi innspill om at NGU sin grus- og pukkdatabase¹ og mineralressursdatabase² er det som skal legges til grunn for vurderingene av temaet mineralressurser. Feil datagrunnlag kan føre til at mineralressurser som er eller vil bli viktige lokalt, regionalt og nasjonalt kan bli gjort utilgjengelige for fremtidig utnyttelse.

¹ NGUs grus- og pukkdatabase for Hol kommune:

https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Oppslag_KS.Alle_fkom_komm?p_kommunenr=3330

² NGUs mineralressursdatabase for Hol kommune:

https://aps.ngu.no/pls/oradb/minres_Mi_list_fkom_ks.Alle_fkom?p_kommunenr=3330R&p_rak=N

Ifølge temaoversikten er mineralressurser utredet som en del av temaet naturressurser. Mineralressurser er likevel ikke nevnt i vurderingen av arealinnspillene. Det kommer heller ikke fram i kapittel 3.1.3 *Temavis oversikt over brukte kilder og vurderingskriteriene* hvilke kilder og kriterier som er benyttet for vurderingen av konsekvenser for mineralressurser.

Det generelle inntrykket av konsekvensutredningen er at virkningen på kjente ressurser ikke er vurdert i forslag om ny arealbruk og at kommunen risikerer å bygge ned tilgangen til ressurser i kjente forekomster. Kommunen bidrar med det ikke til en lokal eller regional forvaltning av mineralske ressurser i tråd med nasjonale forventninger til planleggingen³.

DMF har gått gjennom alle innspillene til arealdelen samt de eksisterende avsatte områdene som er vurdert, og har følgende merknader:

Innspill som berører registrerte uttak

Innspill N40 Hol pukkverk – Vøllo

Innspillet innebærer endring fra LNF til næring og veg. Hensikten er å utbedre en allerede eksisterende veg slik at denne eger seg som helårsveg. Det kommer ikke fram i plankartet eller KU om omfanget av arbeidet vil strekke seg inn i området avsatt til råstoffutvinning eller konsesjonsområdet til uttaket. Dermed er det vanskelig å vurdere om innspillet vil påvirke mineralressursen som er grunnlaget for drifta i uttaket eller i hvilken grad. DMF legger til grunn at dersom deler av adkomstvegen inn til masseuttaket skal endres, vil det måtte følge av en endring av uttakets reguleringsplan.

Andre innspill

Innspill B28 Villandsmoen.

Innspillet innebærer endring fra LNF til boligformål. Det er ikke identifisert at endringen kommer i berøring med sand- og grus forekomsten Nymoen⁴. NGU har vurdert at forekomsten har liten verdi som byggeråstoff. Virkningen av endret arealbruk kommer ikke fram av konsekvensutredningen. Boligformål vil gjøre ressurser i forekomsten utilgjengelig for framtida ved at den bygges ned. Kommunen bør vurdere om endring av arealformål er i tråd med hvordan kommunen vil forvalte ressursene.

Eksisterende avsatte områder som er KU-vurdert

Nymoen, Hovet

Innspillet innebærer å redusere arealet avsatt til råstoffutvinning. Deler av arealet tilbakeføres til LNF. Hensikten er hensynet til jordvern, myr og naturmangfold. Det er ikke identifisert at arealet omfatter sand- og grus forekomsten Gjerdeøyene⁵. NGU har vurdert at forekomsten har lokal verdi som byggeråstoff. Virkningen av endret

³ Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging-20232027/id2985764/>

⁴ Nymoen (NGU): https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusOmr.php?objid=46342

⁵ Gjerdeøyene (NGU):

https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusOmr.php?objid=46340

arealbruk kommer ikke fram av konsekvensutredningen. Kommunens vurdering er at arealet er uforholdsmessig stort og berører andre interesser som bedre vil ivaretas innenfor LNF-formålet. DMF stiller spørsmålsteget ved konsekvensvurderingene. DMF kan ikke se at det går fram av innspillet hvilken betydning endret arealbruk vil ha for den videre muligheten til å ta ut masser som arealet i utgangspunktet er avsatt til. Det kan være negativt for muligheten til å drive masseuttak, og sikre tilgang på byggeråstoffer dersom tidligere areal avsatt til råstoffutvinning reduseres. Redusert areal til råstoffutvinning kan bidra til mindre negative konsekvenser for eksempelvis forurensing. Konsekvensvurderingene ser ikke ut til å ta hensyn til at dette er et allerede avsatt areal, og at forslaget omhandler reduksjon av råstoffutvinningsarealet.

Råstoffutvinning

DMF har gått gjennom hvordan kjente uttak i drift i vårt uttaksregister⁶ er avsatt i forslag til nytt plankart for arealdelen:

- Hol pukkverk fikk tildelt konsesjon etter mineralloven i 20.06.2014 og er avsatt til råstoffutvinning. Dette er videreført fra gjeldende arealdel.

DMF savner en helhetlig omtale av råstoffutvinning og en vurdering av kommunens behov for og tilgang til byggeråstoff i planbeskrivelsen. Vi kan ikke se at kommunen har sett tilgangen sin på ressurser i eksisterende uttak i sammenheng med planlagt utbygging. Det er ingen nye områder til råstoffutvinning lagt inn i planforslaget.

Bestemmelser

I § 3.2.7 *Råstoffutvinning* settes det krav om reguleringsplan for etablering og utviding av eksisterende masseuttak og -mottak, i tråd med våre anbefalinger.

I § 3.2.7 står det at «Uttaksnivå, tidsbegrensning, etterbruk og revegetering av arealene skal avklares» i reguleringsplan. Kommunen bør vurdere å ta ut formuleringen om uttaksnivå og tidsbegrensning. Dersom kommunen med «tidsbegrensning» mener tidspunkt på døgnet og klokkeslett kan kommunen sette føringer for dette. Kommunen bør ikke i en reguleringsplan begrense hvor mange år et uttak kan drives. Levetiden for et uttak bestemmes av uttakets reserver og markedet for massene som skal tas ut, tidsbegrensning i antall år bør derfor også unngås, og følge av hvor stort volum det skal være mulig å ta ut i uttaket. Uttaksnivå er driftsmessige forhold som bør avklares i driftsplanen for uttaket, og må eventuelt begrunnes nærmere i en reguleringsplan. Uttaksnivå og levetid vil også følge av uttakets driftsplan som kan revideres ved behov, eventuelle endringer i driften som går ut over rammene fastsatt i reguleringsplan vil utløse behov for ny behandling etter plan- og bygningsloven.

DMF kan ikke se at våre innspill om å ta inn bestemmelser om at det skal tas hensyn til registrerte mineralforekomster ved alle byggetiltak og at det skal vurderes hvordan eventuelt berørte forekomster kan komme samfunnet til gode før de blir gjort utilgjengelige er tatt til følge.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som

⁶ DMFs kartinnsyn: <https://minit.dirmin.no/kart/>

er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Lars Libach
Fungerende seksjonsleder

Kristina Elise Krøvel
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Kristina Elise Krøvel

Mottakere:

Hol kommune

Ålmannvegen 8

3576 HOL